

[Aaga Fogh.]

mænd i Roskilde. Den første købmand, jeg henvendte mig til, sagde: „Jeg har kun ét at gøre, og det er, at varer, som der ikke er oms på, fører jeg ikke i min forretning. Jeg kan ikke have både beskattede og ubeskattede varer.“ Man har jo begået den genistreg at fritage vand og sten og grus og rugbrød, og jeg ved ikke hvad, for at gøre det vanskeligere. Den anden købmand, jeg talte med, var formanden for købmandsforeningen i Roskilde, og han sagde: „De må bruge mit navn, hvor De vil, når De siger, at hvis den lov skal praktiseres, som den er fremsat, så kræver det, at jeg hver aften — hvis jeg vil være sikker på, at politiet ikke tager mig med, om det kommer på besøg — skal foretage statusopgørelse, hvis jeg handler med både beskattede og ubeskattede varer.“ Jeg ser heldigvis, at den højtærede finansminister ryster på hovedet. Jeg sagde også til vedkommende købmand: „Det kan ikke være rigtigt; hvis det er rigtigt, må det ændres.“ Sådan reagerer altså købmændene i dag. Men at omsætningsskatten vil give uanede vanskeligheder, er der ingen tvivl om. Har vi da ingen erfaring på dette område? Jo, vi har erfaringen fra restaurations-skatten; det var temmelig nøjagtig det samme, som der her er foreslået. Jeg sagde før, at 50 pct. af restauratørerne var tiltalt. Det er 4 000-5 000 mand i alt. Nu inddrager man 130 000 købmænd under de samme vilkår; det finder jeg urimeligt.

Så er der et andet problem, som der er grund til at spørge lidt om; det er omkostningerne ved denne lovs administration. Jeg ser, at man regner med en 5 pct.s afgift; men det er ingen hemmelighed, at det ikke er 5 pct., det bliver mindst $5\frac{1}{4}$ pct., fordi der er skat af skatten. Det er heller ikke en hemmelighed, at købmændene ikke kan gøre dette arbejde gratis. Jeg har i et hovedstadsblad set anført, at det var rimeligt at give dem en lille dækning. Det tror jeg nu nok købmændene kunne finde på af sig selv, og den dækning skal de nok selv regne sig til. Mindre end 6 pct. kan der herefter ikke være tale om. Det vil stige, og hvis det bliver mere, tror jeg ikke at de oplysninger, den højtærede finansminister har givet os med hensyn til virkningen på pristallet, kan holde.

Så spørger jeg den højtærede minister: hvordan skal denne lovgivning kontrolleres? Jeg så, at et københavnsk blad — det er ikke en oplysning, jeg har fra ministeren — havde angivet, at man regnede med, at der her i København skulle ansættes 80 toldembetsmænd og dertil hørende medhjælp. Nu hørte jeg det ærede medlem fra det konservative folkeparti, hr. Baagø, sige, at der skulle bruges mange flere, og de skal også have skrivebord og telefon. Hvad kommer alt dette til at koste? Hvilke muligheder bliver der for overhovedet at kontrollere det alt sammen? Hvis mulighederne ikke er større, end de var for restaurationsskattens vedkommende, beder jeg om, at man afholder sig fra at gennemføre noget sådant.

Jeg gør også de medlemmer, der vil stemme for lovforslaget, opmærksom på, at vi er inde i en periode, hvor vi har fuld beskæftigelse. Der findes praktisk talt ikke et ledigt menneske i dette land. Skal vi så bruge mange flere i administrationen, må vi hente dem fra erhvervslivet. Kan det virkelig være rimeligt, at vi skal skaffe beskæftigelse på den måde, at vi for at skaffe disse få millioner kroner ind, som det her drejer sig om, skal have ikke alene en række toldere, men også en hel del kontorfolk og politifolk i virksomhed? Jeg henstiller meget kraftigt, at man har opmærksomheden henvendt derpå. Jeg kan godt se, at for øjeblikket har interessen for rationalisering ikke så forfærdelig gode vilkår, men tænk dog alligevel over, om det ikke er uanstændigt at binde så stor en part af vore medborgere i et så uproduktivt arbejde.

Må jeg dernæst gøre et par bemærkninger om statsfinanserne. Statsfinanserne skal være i orden, og de har været i en fin orden igennem en årrække. Det er jeg en stærk tilhænger af, for sådan bør det være. Det vil dog ikke sige, at vi skal have det samme overskud hvert år. Jeg har ikke noget imod, at vi har stort overskud ét år og mindre overskud et andet. Jeg har heller ikke noget imod, at vi et enkelt år har underskud, hvis forholdene betinger det, men i det lange løb skal der være orden i statens kasse, og hvordan ligger det så her? Ja, nu anmoder den højtærede finansminister om at få ca. 900 mill. kr. stillet til rådighed. Så giver han 45 mill. kr. til folkepensionisterne, han giver 90 mill. kr., tror jeg det